

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 11 Ιανουαρίου 2021 με την εξής σύνθεση:
Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Ιωάννα Θεμελή Μέλη.

Για να εξετάσει την από 3.12.2020 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1805/4.12.2020 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «*****», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ***** (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. **** απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης του υπ' αριθμ. ***** αποφάσεων της Οικονομικής Επιτροπής και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα «*****».

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να αποκλειστεί η προσφορά του παρεμβαίνοντος ως προς την Ομάδα 8 του διαγωνισμού.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5

Αριθμός απόφασης: 101/2021

παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό *****, την από 3.12.2020 πληρωμή στην EUROBANK και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης) το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της Ομάδας 8 της σύμβασης σχετικά με την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 62.763,00 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με τη με αριθμ. πρωτ. 45062/20.12.2019 διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με αντικείμενο «****», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, προϋπολογισθείσας συνολικά δαπάνης 560.522,78 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο διαγωνισμός υποδιαιρείται σε οκτώ Ομάδες, οι δε προσφορές μπορούν να υποβληθούν για μία ή περισσότερες ομάδες αλλά για το σύνολο των ειδών/υπηρεσιών έκαστης Ομάδας.

3. Επειδή, η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης δημοσιεύτηκε στις 24.10.2019 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δε πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ στις 20.10.2019 με Α.Δ.Α.Μ. **** καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ****.

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 3.12.2020 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα την 24.11.2020 β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα

Αριθμός απόφασης: 101/2021

ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή την 4.12.2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη, από το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό κρίση προσφυγής σε όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

7. Επειδή με την υπ' αριθμ. 2123/2020 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

8. Επειδή ο παρεμβαίνων κατέθεσε στις 14.12.2020 ήτοι εμπροθέσμως, στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, την με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 2256/2020 παρέμβασή του, για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς έχει κριθεί αποδεκτή η προσφορά του και έχει ανακηρυχθεί οριστικός ανάδοχος για την Ομάδα 8 του διαγωνισμού και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης, ως προς την αποδοχή της προσφοράς του.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ την 14.12.2020 μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού τις απόψεις της επί της προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

11. Επειδή στον επίμαχο διαγωνισμό για την Ομάδα 8 συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς, ήτοι ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων, οι οποίοι υπέβαλαν τις με αριθμ. συστήματος **** προσφορές τους αντίστοιχα. Με την υπ' αριθμ. **** απόφαση η αναθέτουσα αρχή ανακήρυξε τον παρεμβαίνοντα προσωρινό ανάδοχο, ενώ ο προσφεύγων κατατάχτηκε δεύτερος σε σειρά

Αριθμός απόφασης: 101/2021

μειοδοσίας. Κατόπιν δε της από 11.05.2020 πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής προς υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ο παρεμβαίνων κατέθεσε την 14.05.2020 και 15.05.2020 ορισμένα εκ των δικαιολογητικών στον ηλεκτρονικό φάκελο της προσφοράς και τα υπόλοιπα την 19.05.2020 μέσω της λειτουργικότητας *επικοινωνία* του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού. Ειδικότερα, την 14.05.2020 και 15.05.2020 ο παρεμβαίνων υπέβαλε στον ηλεκτρονικό φάκελο της προσφοράς τα ακόλουθα αρχεία: 1) Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας, 2) Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης, 3) Πιστοποιητικό περί μη έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, 4) Πιστοποιητικό περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης, 5) Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το δημόσιο, 6) Βεβαίωση ΕΦΚΑ, 7) Πιστοποιητικό περί μη θέσης σε καθεστώς εξυγίανσης, 8) Πιστοποιητικό Επιμελητηρίου, 9) ISO 9001, 10) Πιστοποιητικό ΕΛΟΤ 1801:2008, 11) Υπεύθυνη δήλωση περί ακρίβειας ιδιωτικών εγγράφων, 12) Άδεια Λειτουργίας, 13) Ποινικό Μητρώο, 14) ISO 14001, 15) Υπεύθυνη Δήλωση περί κινητού συνεργείου και 16) Φορολογική ενημερότητα. Περαιτέρω, την 19.05.2020 ο παρεμβαίνων υπέβαλε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού την καρτέλα μητρώου επιχείρησης από την ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ καθώς και υπεύθυνη δήλωση περί μη έκδοσης δικαστικής/διοικητικής απόφασης για αθέτηση υποχρεώσεων του που αφορούν φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις, υπεύθυνη δήλωση μη επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, υπεύθυνη δήλωση μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του όρου 2.2.3.3 της διακήρυξης και υπεύθυνη δήλωση μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 74 του ν. 4412/2016. Με την υπ' αριθμ. *** απόφαση της αναθέτουσας αρχής αφενός μεν απορρίφθηκε η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι τα *«δικαιολογητικά που απαιτούνται από την παράγραφο 2.2.3.3 της Διακήρυξης ήταν εκτός της οριζόμενης προθεσμίας τριών μηνών που ορίζεται από το άρθρο 43 παρ. 7 περ. α' υποπερ. αδ' του ν. 4605/2019, με την παράγραφο 12 που προστέθηκε στο άρθρο 80*

Αριθμός απόφασης: 101/2021

(«Αποδεικτικά Μέσα») του ν. 4412/2016» και αφετέρου ανακηρύχθηκε ο προσφεύγων προσωρινός ανάδοχος. Κατόπιν δε υποβολής από τον προσφεύγοντα των δικαιολογητικών κατακύρωσης, η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. 224/2020 απόφαση τον ανακήρυξε οριστικό ανάδοχο. Ωστόσο, με την υπ' αριθμ. 21/2020 πράξη της Επιτρόπου της Υπηρεσίας ΟΤΑ VI του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης με τον προσφεύγοντα για την Ομάδα 8 του διαγωνισμού. Και τούτο διότι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 21/2020 πράξη της Επιτρόπου της Υπηρεσίας ΟΤΑ VI του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά την κλήση του παρεμβαίνοντος να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης η αναθέτουσα αρχή παρέλειψε να τον ενημερώσει για τις διατάξεις της από 13.04.2020 ΠΝΠ, συνεπεία δε αυτής της παράλειψης ενημέρωσης με την υπ' αριθμ. 159/2020 απόφαση η αναθέτουσα αρχή «απαραδέκτως απέκλεισε από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας την εταιρεία ****», καθώς επίσης και με την υπ' αριθμ. 224/2020 απόφαση «παράτυπα κατακύρωσε την προμήθεια της Ομάδας 8 ως οριστικής αναδόχου στην εταιρεία ****». Στη συνέχεια της ως άνω Πράξης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Επιτροπή Διαγωνισμού με το υπ' αριθμ. 55/16.11.2020 Πρακτικό εισηγήθηκε «...την ανάκληση των υπ' αρ. 159/2020 (στο σκέλος που αφορά την Ομάδα 8 «****», και εισηγείται την κατακύρωση της Ομάδας 8 ως εξής:

**** Σύνολο προσφοράς 44.405,64€ αντί του ποσού προϋπολογισμού #77.826,12#€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Με την προϋπόθεση να προσκομίσει, όλα τα δικαιολογητικά τα οποία δεν ήταν σε ισχύ στο στάδιο της κατακύρωσης και σε περίπτωση αδυναμίας προσκόμισης αυτών λόγω των συνθηκών να υποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) ή ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019 (Α' 167), που προβλέπεται στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε

Αριθμός απόφασης: 101/2021

με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α΄ 83), προκειμένου να συναφθεί η σύμβαση». Με την προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό.

12. Επειδή το άρθρο 103 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α΄ 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. [...]4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από

Αριθμός απόφασης: 101/2021

οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται. 5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται. 6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105. 7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

Αριθμός απόφασης: 101/2021

13. Επειδή το άρθρο 346 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

14. Επειδή του άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

15. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι : « 3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου
Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α΄ 74) όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως

Αριθμός απόφασης: 101/2021

αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής. Τα εν λόγω δικαιολογητικά, υποβάλλονται από τον προσφέροντα («προσωρινό ανάδοχο»), ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείων pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής τους, κατά τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία πρέπει να έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή. Με την παραλαβή των ως άνω δικαιολογητικών, το σύστημα εκδίδει επιβεβαίωση της παραλαβής τους και αποστέλλει ενημερωτικό ηλεκτρονικό μήνυμα σ' αυτόν στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλει αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί την χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές.[...] Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν. Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης είναι ψευδή ή ανακριβή, ή ii) δεν

Αριθμός απόφασης: 101/2021

υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας.[...] Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα ανωτέρω και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κατακύρωση της σύμβασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας είτε για την κήρυξη του προσωρινού αναδόχου ως εκπτώτου. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης».

16. Επειδή το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο, και ατομικό/προσωπικό, με την έννοια ότι πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο προσωπικά και όχι ένα γενικό κύκλο προσώπων και να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου (Π. Δαγτόγλου, *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρχει συρροή των κάτωθι : α) η προσβαλλόμενη πράξη να έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, *Όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα*, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, 2017, σελ. 745 επ.) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύνομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.). Περαιτέρω, δέον είναι το έννομο συμφέρον να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει

Αριθμός απόφασης: 101/2021

ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, ΔτΕ 416/2002λ 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 846-7). Επιπλέον, η βλάβη, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να προσδιορίζεται ειδικώς (ΣτΕ 1995/2016). Οφείλει, δηλαδή, ο προσφεύγων να επικαλείται τις δυσμενείς μεταβολές που επέρχονται σε βάρος του από την πράξη προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής (βλ. ΣτΕ 3905/2004). Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής της έλλειψής του από την αναθέτουσα αρχή ή τον παρεμβαίνοντα, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣτΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣτΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣτΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣτΕ 1898/2016, 7μελής). Εξάλλου, η προαπόδειξη του εννόμου συμφέροντος δεν καθιστά δυσχερή την πρόσβαση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο ή εν γένει στην προσήκουσα παροχή έννομης προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος) ούτε δημιουργεί (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) αντίθεση προς το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (ΣτΕ 2980/2013). Το δε έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο

Αριθμός απόφασης: 101/2021

αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ. 23).

17. Επειδή, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη είναι παράνομη διότι ο παρεμβαίνων παρέλειψε να προσκομίσει με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης τις προβλεπόμενες στον όρο 2.2.9.2 της διακήρυξης υπεύθυνες δηλώσεις περί μη έκδοσης δικαστικής/διοικητικής απόφασης για την αθέτηση των υποχρεώσεων του που αφορούν φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις, μη επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του όρου 2.2.3.3 της διακήρυξης και του όρου 2.2.3.7 της διακήρυξης. Επίσης, κατά τον προσφεύγοντα, ο παρεμβαίνων παρέλειψε να καταθέσει την καρτέλα μητρώου επιχείρησης από την ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ, ενώ η προσκομισθείσα άδεια λειτουργίας της επιχείρησης έχει λήξει από την 31.12.2017 και δεν αφορά βαρέα οχήματα αλλά μόνον επιβατικά και δίκυκλα.

18. Επειδή, εκ των εκτεθέντων υπό σκέψη 11 προκύπτει ότι η υπ' αριθμ. 159/2020 απόφαση της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά του παρεμβαίνοντος και ανακήρυξε τον προσφεύγοντα προσωρινό ανάδοχο ήταν επωφελής ως προς το διατακτικό της για τον προσφεύγοντα και συνεπώς, δεν εδύνατο να προσβληθεί παραδεκτώς από αυτόν, με αίτημα την αντικατάσταση των αιτιολογιών της απόρριψης του παρεμβαίνοντος ή την προσθήκη επιπλέον τέτοιων. Ως δε έχει κριθεί, οι διαφορετικοί ή επιπλέον λόγοι απόρριψης προσφοράς μπορεί να προβληθούν από έτερο συνδιαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα μόνο σε περίπτωση, που η αρχική απόρριψη ακυρωθεί ή ανακληθεί και η αρχικώς απορριφθείσα προσφορά γίνει εκ των υστέρων αποδεκτή, οπότε ο έτερος συνδιαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας θα δικαιούται να εγείρει και αυτός προδικαστική προσφυγή κατά της εκ των υστέρων αποδοχής της προσφοράς, προβάλλοντας νέες αιτιάσεις κατά της επίμαχης προσφοράς (βλ. ΑΕΠΠ 1597/2020).

Αριθμός απόφασης: 101/2021

19. Επειδή, εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη απόφαση, καταρχήν ανακλήθηκε η υπ' αριθμ. 159/2020 απόφαση της αναθέτουσας αρχή κατά το σκέλος που απορρίφθηκε η προσφορά του παρεμβαίνοντος για την Ομάδα 8 του διαγωνισμού. Περαιτέρω, με την ίδια απόφαση ο παρεμβαίνων ανακηρύσσεται μεν οριστικός ανάδοχος αλλά υπό την προϋπόθεση της προσκόμισης των δικαιολογητικών τα οποία δεν ήταν σε ισχύ στο στάδιο της κατακύρωσης και σε περίπτωση αδυναμίας προσκόμισης αυτών -λόγω των συνθηκών- να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση με το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 44 της από 13.04.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Επομένως, εκ της γραμματικής διατύπωσης της προσβαλλόμενης προκύπτει σαφώς ότι τα έννομα αποτελέσματά της, ήτοι η κατακύρωση της Ομάδας 8 του διαγωνισμού στον παρεμβαίνοντα δεν επήλθαν με την έκδοσή της αλλά θα επέλθουν μεταγενέστερα και συγκεκριμένα εφόσον, κατόπιν πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής προς τον παρεμβαίνοντα, ο τελευταίος προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία στη συνέχεια θα ελεγχθούν από την αναθέτουσα αρχή ως προς την πλήρωση των σχετικών με αυτά απαιτήσεων της διακήρυξης. Η δε διαδικασία του ως άνω ελέγχου θα ολοκληρωθεί με τη σύνταξη Πρακτικού από την Επιτροπή Διαγωνισμού και την έγκριση ή μη αυτού από την αναθέτουσα αρχή κατά τα αναφερόμενα στον όρο 3.2 της διακήρυξης. Ως εκ τούτου, με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει κριθεί οριστικώς η κατακύρωση του διαγωνισμού στον παρεμβαίνοντα διότι εκκρεμεί αφενός η προσκόμιση από αυτόν όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών κατακύρωσης, αφετέρου η ανακήρυξή του ως οριστικού αναδόχου κατόπιν κρίσης της αναθέτουσας αρχής επί της συμφωνίας των προσκομισθέντων δικαιολογητικών με τους όρους της διακήρυξης. Επισημαίνεται ότι η ΑΕΠΠ αποφαινεται μόνο βάση των προβαλλόμενων ισχυρισμών και δεν δύναται να εξετάσει ισχυρισμούς που δεν προβάλλονται με την προδικαστική προσφυγή. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στη σκέψη 16, δεν υφίσταται βλάβη από την προσβαλλόμενη απόφαση και άρα στερείται

Αριθμός απόφασης: 101/2021

εννόμου συμφέροντος να προβάλλει την παρούσα χρονική στιγμή ισχυρισμούς που αφορούν τον αποκλεισμό του παρεμβαίνοντος λόγω έλλειψης υποβολής απαιτούμενων κατά τη διακήρυξη δικαιολογητικών ή μη συμφωνίας αυτών με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, τους οποίους όμως δύναται να προβάλλει μετ' εννόμου συμφέροντος μετά την έκδοση της μέλλουσας απόφασης της αναθέτουσας αρχής με την οριστική κρίση της περί της ανακήρυξης ή όχι του παρεμβαίνοντος ως οριστικού αναδόχου με βάση νέα κρίση της επί των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης.

20. Επειδή, θα πρέπει να επισημανθεί ότι με την υπ' αριθμ. 21/2020 Πράξη του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκε μη νόμιμη η υπ' αριθμ. 159/2020 απόφαση της αναθέτουσας αρχής ως προς την κρίση της περί των δικαιολογητικών κατακύρωσης του παρεμβαίνοντος. Ουδόλως δε η ως άνω Πράξη προβλέπει, προς συμμόρφωση σε αυτήν, υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να προσκαλέσει κατά την παρούσα χρονική στιγμή τον παρεμβαίνοντα να υποβάλει μέρος μόνον των δικαιολογητικών κατακύρωσης ήτοι όσων είχαν κριθεί με την υπ' αριθμ. 159/2020 απόφαση ότι δεν ήταν σε ισχύ κατά τις απαιτήσεις της διακήρυξης και σε περίπτωση αδυναμίας προσκόμισης αυτών να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση με το περιεχόμενο του άρθρου 41 της από 13.04.2020 ΠΝΠ. Τούτο δοθέντος, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, προς συμμόρφωση με την ως άνω Πράξη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να προσκαλέσει εκ νέου τον παρεμβαίνοντα να υποβάλει το σύνολο των προβλεπόμενων από τη διακήρυξη δικαιολογητικών κατακύρωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Τυχόν δε υιοθέτηση αντίθετης ερμηνείας, συνιστά πλημμελή συμμόρφωση προς την υπ' αριθμ. 21/2020 Πράξη της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και παραβιάζει όχι μόνον τον όρο 3.2 της διακήρυξης και το άρθρο 103 του ν. 4412/2016 που προβλέπουν ενιαίο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης αλλά και τον όρο 2.2.9.2 της διακήρυξης καθώς και το άρθρο 104 του ν. 4412/2016 βάσει των οποίων η αναθέτουσα αρχή οφείλει να διαπιστώσει κατά το στάδιο της κατακύρωσης, ήτοι κατά τον χρόνο της πρόσκλησης προς υποβολή των

Αριθμός απόφασης: 101/2021

σχετικών δικαιολογητικών, ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου-παρεμβαίνοντος καθώς και ότι ο τελευταίος πληροί τα κριτήρια επιλογής. Συνεπώς, βάσει των προεκτεθέντων, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή κατά το παρόν στάδιο του διαγωνισμού έχει ασκηθεί απαραδέκτως, καθώς ο προσφεύγων μετ' εννόμου συμφέροντος δύναται να προβάλει λόγους περί των δικαιολογητικών κατακύρωσης μόνον μετά την έκδοση της απόφασης της αναθέτουσας αρχής περί οριστικής κατακύρωσης του διαγωνισμού στον παρεμβαίνοντα, κατόπιν ελέγχου εκ μέρους των προσκομισθέντων από τον παρεμβαίνοντα δικαιολογητικών κατακύρωσης.

21. Επειδή σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, η εξέταση της παρέμβασης καθίσταται άνευ αντικειμένου (Βλ. Παυλίδου Ε, «Οι αλυσιτελείς αιτήσεις ακυρώσεως στη νομολογία του ΣτΕ», *ΕφημΔΔ* 2015, τ. 2, σελ. 256-257), δοθέντος ότι σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 η παρέμβαση ασκείται υπέρ της διατήρησης ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης η οποία, εν προκειμένω, δεν προσβάλλεται λόγω του απαραδέκτου της υπό εξέταση προσφυγής.

22. Επειδή σύμφωνα με τη μειοψηφούσα γνώμη της Προέδρου του Κλιμακίου Ε. Αψοκάρδου ο προσφεύγων παραδεκτώς και μετ' εννόμου συμφέροντος στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης καθώς υφίσταται ενδεχόμενη βλάβη ως βασίμως ισχυρίζεται η οποία συνίσταται στη στέρηση της έννομης προστασίας του κατά το διοικητικό στάδιο στο πλαίσιο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου. Ειδικότερα, με την προσβαλλόμενη ανακλήθηκε τόσο η εκτελεστή πράξη ανάδειξης προσωρινού αναδόχου όσο και η πράξη ανάδειξης οριστικού αναδόχου, στην οποία είχε ενσωματωθεί η προηγούμενη, λόγω της πράξης του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία κρίθηκε παράνομη η παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να ενημερώσει τον παρεμβαίνοντα για τη δυνατότητά του να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση υπό τους όρους που προβλέπονται στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Αριθμός απόφασης: 101/2021

(Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83). Ως εκ τούτου, η ανάκληση των ως άνω πράξεων είχε ως αποτέλεσμα την αποκατάσταση της νομικής κατάστασης που υπήρχε πριν από την έκδοσή τους, ήτοι την αναβίωση της πράξης με την οποία ο παρεμβαίνων είχε αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος (Ε. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμος 1, εκδ. 15η, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 164 επόμ.) και, κατά τούτο, η προσβαλλόμενη είναι εκτελεστή πράξη παραδεκτώς προσβαλλόμενη με την υπο εξέταση προσφυγή. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε, ακολουθώντας την προβλεπόμενη από τη Διακήρυξη διαδικασία, να καλέσει εκ νέου τον παρεμβαίνοντα ως προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει αφενός μεν την υπεύθυνη δήλωση όσον αφορά τα δικαιολογητικά τα οποία δεν θα ήταν σε ισχύ στο στάδιο της κατακύρωσης και σε περίπτωση αδυναμίας προσκόμισης αυτών λόγω των συνθηκών, και αφετέρου επικαιροποιημένα τα λοιπά δικαιολογητικά που οι συνθήκες δεν εμποδίζουν την προσκόμισή τους, και ως εκ τούτου, δεν εμπíπτουν στην ως άνω Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου για την οποία έπρεπε να είχε ενημερωθεί ο παρεμβαίνων κατά το Ελεγκτικό Συνέδριο, και, στη συνέχεια, κατόπιν ελέγχου αυτών, να προβεί εκ νέου στην κατακύρωση ή μη της σύμβασης. Κατά της τελευταίας δε πράξης ο προσφεύγων θα είχε έννομο συμφέρον να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ, το οποίο θα είχε αναβιώσει με την αναβίωση της πράξης ανάδειξης του παρεμβαίνοντος ως προσωρινού και, στη συνέχεια, ως οριστικού αναδόχου. Ωστόσο, κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, η αναθέτουσα αρχή παρέλειψε την ως άνω διαδικασία και εξέδωσε την προσβαλλόμενη η οποία συνιστά κατακύρωση του διαγωνισμού υπό τον όρο της προσκόμισης μόνης της υπεύθυνης δήλωσης με αποτέλεσμα να στερηθεί ο προσφεύγων της δυνατότητας έννομης προστασίας ως προς τα δικαιολογητικά που δεν επηρεάζονται από τις συνθήκες και, ως εκ τούτου, δεν καλύπτονται από την υπεύθυνη δήλωση που ενδεχομένως προσκομίσει ο παρεμβαίνων, ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων, στον οποίο θα κατακυρωθεί η σύμβαση

χωρίς να μεσολαβήσει η έκδοση έτερης πράξης. Επειδή, συνιστά λόγο ακύρωσης κάθε παράβαση των κανόνων της διοικητικής διαδικασίας, δηλαδή, οι τύποι τους οποίους πρέπει να ακολουθούν τα διοικητικά όργανα οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως «ουσιώδεις». Ως κριτήρια για τον σχηματισμό της κρίσης περί του «ουσιώδους» ή μη λαμβάνονται υπόψη: α) η σημασία που έχει η διαδικαστική ενέργεια: i) για την προστασία του διοικουμένου, διότι του παρέχει τη δυνατότητα διαφώτισης της Διοίκησης για την υπόθεσή που τον ενδιαφέρει ή δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης, καθώς και εγγυήσεις για την αμερόληπτη κρίση της υποθέσεώς του, ii) για την καλή λειτουργία της Διοίκησης, με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, iii) για τον δικαστικό έλεγχο της πράξης και β) η επιρροή της παράλειψης του τύπου στη ρύθμιση που θεσπίζεται με την πράξη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, έχει κριθεί ότι αποτελεί ουσιώδης τύπος η λήψη υπόψη της προηγούμενης γνώμης ή πρότασης του προβλεπόμενου από τις σχετικές διατάξεις συλλογικού ή μονομελούς οργάνου που έχει γνωμοδοτική αρμοδιότητα (ΣτΕ 1803/1986, 2970/1983, 1803/1986), και, γενικότερα, η διενέργεια των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία προπαρασκευαστικών πράξεων (Ε. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμος 2, εκδ. 2010, Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 124 έως 126). Επομένως, κατά τα ως άνω αναλυθέντα, μετ' εννόμου συμφέροντος ο προσφεύγων προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη πάσχει ακυρότητα λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και για τον λόγο αυτό η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

23. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει, κατά πλειοψηφία, να απορριφθεί.

24. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 101/2021

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.
Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 11 Ιανουαρίου 2021 και εκδόθηκε την 18^η Ιανουαρίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ**